

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

tisková zpráva

Ošklivé rukopisy Kříže z Telče v Národní knihovně ČR

1. 2. 2023

Praha, Klementinum: Středověké rukopisy uložené v Národní knihovně ČR pocházejí z větší části až ze 14. a 15. století. Nejde ale jen o bohatě iluminované kodexy ze vzácného pergamenu. Výstava představí neúhledné či „ošklivé“ papírové svazky, které prošly rukama písaře Kříže z Telče (1434–1504).

Středověké rukopisy, které jsou uloženy v Národní knihovně České republiky, pocházejí z větší části až ze 14. a 15. století. Nejedná se však pouze o bohatě iluminované kodexy ze vzácného pergamenu, často jde o zběžně psané, neúhledné či dokonce „ošklivé“ papírové svazky. Výstava představí ty z nich, které prošly rukama jediného velmi aktivního písaře, Kříže z Telče. Ten opsal nebo opatřil poznámkami celkem více než 25000 stran s různorodými texty. Jde o vzácnou sbírku, která poskytuje jedinečné svědectví o středověkém myšlení a kultuře.

Kromě více než dvaceti rukopisů ze sbírek Národní knihovny ČR, v nichž se objevuje Křížova ruka, si na výstavě budete moci prohlédnout také další digitalizované rukopisy, přečíst řadu krátkých textů z Křížových rukopisů, pustit krátký film, či vylosovat lístek s Křížovým moudrem. Publikace o Křížovi a rukopisné kultuře pozdního středověku, včetně nové knihy *Opuscula. Neznámá dílka z rukopis Kříže z Telče* (eds. L. Doležalová a M. Králová), si na výstavě můžete prolistovat nebo zakoupit za zvýhodněnou cenu.

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

tisková zpráva

Výstavu vycházející z několikaletého výzkumu připravili studenti Filozofické fakulty Univerzity Karlovy (FF UK) pod vedením prof. Lucie Doležalové, která popisuje přípravu: *„Výzkum předcházející výstavě byl náročný: Kříž byl skutečný grafoman a jeho písmo není snadno čitelné. Námaha se ale vyplatila – dozvěděli jsme se třeba, jak najít poklad, jak správně vybrat manželku, a jaký je zaručený lék proti kocovině.“*

Ke Křížově rukopisu se podobně vyjádřil i Karel Pacovský, doktorand FF UK a jeden z autorů výstavy: *„Čtení rukopisů, někdo by řekl spíše škrabopisů, Kříže z Telče se pro nás studenty stalo neodmyslitelnou součástí studia latinské medievistiky. Ač sám nepatřím mezi Křížovy nejvěrnější, obávám se, že mnozí z nás se z jeho spárů už nikdy zcela nevymaní – Křížovy rukopisy představují badatelsky opravdu velmi výživné pole.“*

Komentované prohlídky výstavy se konají každou středu od 8. února do 15. března, vždy od 17 hodin.

Rozmanitá malá dílka perem Kříže z Telče představí Světlana Müllerová, Jakub Kozák, Ondřej Fúsik a Kristýna Loušová na přednášce z cyklu *Z klementinských pokladů*, která se koná 14. března od 17 hodin v Zasedacím sále Národní knihovny ČR (1. patro).

Ošklivé rukopisy Kříže z Telče (1434–1504)

Datum konání výstavy: 3. 2. – 19.3. 2023

Čas: Út – Ne, 10.00 – 18.00

Místo: Galerie Klementinum – Výstavní sál, (vstup od Mariánského náměstí, vchod B2)

Vstup zdarma

Tisková mluvčí Národní knihovny ČR

Martina Košanová

Ředitelka Odboru komunikace

+420 602 811 320

martina.kosanova@nkp.cz

www.nkp.cz